

Τό χριστιανικό Πάσχα σηματοδοτεῖ μιά νέα ἀρχή στή ζωή τοῦ κόσμου καί τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία ἀπορρέει ἀπό τήν πραγματικότητα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας, γι' αὐτό καί ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι μιά ἀπλή γιορτή σάν τίς ἄλλες πού ἔχουμε. Εἶναι ἡ «έορτή τῶν έορτῶν καί ἡ πανήγυρις τῶν πανηγύρεων». Καί αὐτό γιατί πάνω στό «κενόν μνημα» στηρίχθηκε τό «καινόν μήνυμα» τοῦ Χριστιανισμοῦ. Χωρίς τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ δέν ὑπάρχει Εὐαγγέλιο, οὔτε καί ἐλπίδα, ἀλλά οὔτε Ἐκκλησία. Ὅλα θά ἦταν μιά θεωρητική προσέγγιση κάποιων ὁραμάτων, ἔστω καί πρωτοποριακῶν καί τίποτε περισσότερο. Μιά ἄποψη κοντά στίς πολυάριθμες θεωρίες.

Καί τό δράμα, τό πανανθρώπινο καί παγκόσμιο, θά συνεχίζονταν, ἡ τραγωδία δέν θά εἶχε κάθαρση. Τή ξεκάθαρη αὐτή θέση τῆς Ἐκκλησίας, τήν καταγράφει ἡ γραφίδα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «εἰ δέ Χριστός οὐκ ἐγήγερται κενόν ἄρα τό κήρυγμα ἡμῶν, κενή δέ καί ἡ πίστις ὑμῶν. εὕρισκόμεθα δέ καί ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατά τοῦ Θεοῦ ὅτι ἤγειρε τόν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροί οὐκ ἐγείρονται. εἰ γάρ νεκροί οὐκ ἐγείρονται, οὔδέ Χριστός ἐγήγερται· εἰ δέ Χριστός οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστέ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καί οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. εἰ ἐν τῇ ζωῇ ἡλικότες ἐσμέν ἐν Χριστῷ μόνον ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. Νυνί δέ Χριστός ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχή τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο» (Α' Κορ.15,13-20).

Αὐτό τό «ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν» δημιουργεῖ τή νέα προοπτική γιά ὅλα τά κτιστά, ἀλλά καί τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Ἄδης γελιοποιήθηκε, ἔγινε «παγγέλαστος», «συνετρίβη». Ἡ φθορά «κατεπόθη» τό ἔνδυμα τῆς ἀφθαρσίας γίνεται πιά προσιτό στόν καθένα. «Τό παιδρόν τῆς Ἀναστάσεως κήρυγμα», διατρέχει ἀπό τή βραδιά ἐκείνη «τήν ὄντως ἱεράν καί πανέορτον», πρὸς ὀλόκληρο τόν κόσμο. Ἡ διαδρομή αὐτοῦ τοῦ μηνύματος δέν ἔχει σταματημό. Συνεχίζει τή θριαμβευτική του πορεία, παρά τά ἐμπόδια πού οἱ δυνάμεις τοῦ κακοῦ παρεμβάλλουν, δέν σταματάει νά σείει τίς πύλες τοῦ θανάτου, βιολογικοῦ καί ὑπαρξιακοῦ καί νά προσφέρει στόν ἄνθρωπο τή μοναδική βεβαιότητα: «Μηδεῖς φοβείσθω θάνατον· ἠλευθέρωσε γάρ ἡμᾶς ὁ τοῦ σωτήρος θάνατος». Ἕνα τέτοιο γεγονός εἶναι ἀφορμή πανηγυρισμοῦ, ὄχι θορύβων καί ἐξωτερικότητος.

Ἡ Ἐκκλησία δέν ἀδιαφορεῖ γιά κάθε ἀνθρώπινη χαρά. Πιστεύει σ' αὐτήν καί χαίρεται. Αὐτό ὑποδηλώνει καί ὁ χαιρετισμός τοῦ Ἀναστάσιμου «Χαίρετε» (Ματθ. 28, 9). Ἔτσι προκειμένου γιά τόν ἑορτασμό τῆς ἀδιάστατης πραγματικότητος τῆς Ἀναστάσεως, αὐτός συνεχίζεται γιά ὀλόκληρη τήν ἑβδομάδα, πού ἀκολουθεῖ τό Πάσχα. Τή θεωρεῖ σάν μιά ἡμέρα, «ἐλογίζετο ὡς μία πασχάλιος ἡμέρα» καί πέρα ἀπό τή χρονική ἐναλλαγή ἡμέρας- νύχτας, τῆς ἔδωσε τήν ὀνομασία: **Διακαινήσιμος**, δηλαδή καινούργια. Τή θέση αὐτή τήν κατοχυρώνει μέ τά ὅσα περιλαμβάνονται στόν ΞΣΤ' κανόνα τῆς ἐν Τρούλλῳ Πενθέκτης Συνόδου (692) καί πού ἀναφέρονται τόν ἑορτασμό αὐτό: «Ἀπό τῆς ἀγίας ἀναστασίμου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας μέχρι καί τῆς καινῆς Κυριακῆς, (δηλαδή τοῦ Ἀντίπασχα), τήν ὅλην ἑβδομάδα ἐν ταῖς ἀγίαις Ἐκκλησίαις σχολάζειν δεῖ ἀπαραλείπτως τούς πιστούς ἐν ψαλμοῖς καί ὕμνοις καί ὠδαῖς πνευματικαῖς, εὐφραινομένων ἐν Χριστῷ καί ἑορτάζοντας καί τῇ τῶν θείων Γραφῶν ἀναγνώσει προσέχοντας καί τῶν ἀγίων

μυστηρίων κατατροφῶντας».

Ἀκόμη καί τά ἀναγνώσματα, εὐαγγελικά καί ἀποστολικά, πού καταχωροῦνται τήν ἑβδομάδα αὐτή καί φυσικά σ' ὀλόκληρη τήν περίοδο τοῦ **Τριωδίου τῶν Ρόδων**, καθορίζονται ἀπό τήν ἀντίληψη, πού θεωρεῖ τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ σάν τήν ἀπαρχή ἑνός καινούργιου χρόνου, μιᾶς πραγματικότητας, πού ὀριοθετεῖ τό νέο σέ σχέση μέ τό παλαιό «εἶ τις ἐν Χριστῷ, καινή κτίσις· τά ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινά τά πάντα» (Β' Κορ. 5, 17).

Στό Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰωάννου προβάλλεται καί δηλώνεται ἀπό τούς πρώτους του στίχους καί εἰδικά μέσα ἀπό τόν ὕμνο πρὸς τόν Λόγον, ἡ ταυτότητα τοῦ Ἰησοῦ μέ τόν προαιώνιο Θεό- Λόγο, πού οἱ μαθητές γνωρίζουν «ἐν τοῖς σημείοις». Τά σημεία αὐτά θά σταθοῦν στήριξη τῶν κατοπινῶν γενεῶν, πού θά πιστεύσουν, θά ἐμπιστευθοῦν, τούς αὐτόπτες καί αὐτήκους τοῦ Λόγου. Ὅλα αὐτά ἔχουν σάν ἀποτέλεσμα νά τοποθετεῖται ἀπό τήν Ἐκκλησία στήν ἐναρτήρια λειτουργία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κύκλου, τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, ἀλλά καί σ' ὀλόκληρη τήν μεταπασχάλια περίοδο ἢ ἀνάγνωση τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου. Τά ἀποστολικά ἀναγνώσματα κάνουν τήν ἑναρξή τους μέ τίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Μέσα ἀπό τά ἱερά κείμενα τῶν Πράξεων ἐμφανίζεται ἡ ἀπαρχή τοῦ νέου πνευματικοῦ μεγέθους, πού προέκυψε ἀπό τό κήρυγμα τοῦ κενοῦ τάφου.

Νά σημειωθεῖ καί τοῦτο, πού ἀφορᾷ κι αὐτό τήν Διακαινήσιμη ἑβδομάδα. Παλαιότερα τήν ἔλεγαν «λευκή ἑβδομάδα» (hebdomas alba). Ἡ ὀνομασία αὐτή προέκυψε ἀπό τούς νεοφώτιστους χριστιανούς. Ὅπως γνωρίζουμε τό Μέγα Σάββατο γίνονταν ἡ βάπτισμα τῶν Κατηχουμένων. Οἱ νέοι χριστιανοί μετά τό βάπτισμα σέ ἔνδειξη τῆς ἀναγεννήσεώς καί τῆς ἠθικῆς τους καθαρότητος, τήν ὁποία ἐξασφάλιζε τό βάπτισμά τους εἰς Χριστόν «ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστόν Ἰησοῦν, εἰς τόν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν, συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διά τοῦ βαπτίσματος εἰς τόν θάνατον, ἵνα ὡσπερ ἠγέρθη Χριστός ἐκ νεκρῶν διά τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, οὕτω καί ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν, εἰ γάρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλά καί τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα» (Ρωμ. 6, 3-6). Αὐτή ἡ «ἐν καινότητι ζωῆς» πορεία τούς ἔκανε νά τήν διαλαλοῦν μέ τρόπο. Ἔτσι ντύνονταν στά λευκά καί κρατοῦσαν στά χέρια τους ἀναμμένες λαμπάδες, (σύμβολο τοῦ φωτός τοῦ Χριστοῦ) καί ὅλη τήν ἑβδομάδα μέχρι καί τήν Κυριακή τοῦ Θωμᾶ, προσέρχονταν καθημερινά στή θεία Λειτουργία καί νά κοινωνοῦσαν τοῦ Δεσποτικοῦ Σώματος καί Αἵματος. Ὅλη τήν ἑβδομάδα ἐπικρατοῦσε τό λευκό ντύσιμο, κάτι πού καί μέχρι στίς ἡμέρες μας κάνουν ἀρκετοί χριστιανοί. Ντύνονται στά λευκά, πῶ παληά αὐτή ἡ συνήθεια ἦταν ἐντονότερη, θυμοῦμαι τή μάνα μου πού ἔβγαζε ἀπό τό σεντούκι τά λινά ἀσπρόρουχα καί μᾶς φοροῦσε τή Λαμπρή. Τά ἄσπρα ροῦχα λαμποκοποῦσαν καί ἐμεῖς μέ τίς κέρινες λαμπάδες, ἀργότερα ἤρθαν καί οἱ παραφινένιες ἄσπρες, πού τίς ἀνάβαμε καί τίς κρατοῦσαμε στά χέρια μας τή βραδυά τῆς Ἀναστάσεως. Ὅλα αὐτά ἐπέζησαν μέχρι σήμερα, καί δείχνουν τήν προέλευσή τους ἀπό τήν ἀναστάσιμη τελετουργική πράξη.

Ὅπως προαναφέραμε ἡ Διακαινήσιμος ἑβδομάδα ἀρχίζει μέ τήν Κυριακή τοῦ Πάσχα, καί καταλήγει στήν Κυριακή τοῦ Ἀντίπασχα, πού ἀποτελεῖ τήν ἑναρξη

τῆς «ὄγδοης ἡμέρας», πού εἶναι τό ἐξεικόνισμα τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Τήν Κυριακή αὐτή ἔχουμε τήν ἐμφάνιση τοῦ Ἀναστάντος στόν δύσπιστο ἄνθρωπο, ὄχι μόνο τόν Θωμᾶ, ἀλλά τόν κάθε Θωμᾶ, πού ἐπιθυμεῖ ὄχι τήν ὄραση, ἀλλά τή «θέα» τοῦ Ἀναστάντος.

Ἡ ἐμφάνισή Του αἶρει κάθε ἀμφισβήτηση τοῦ γεγονότος τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεώς Του. Τόν βλέπουν οἱ μαθητές, τόν ἀγγίζουν, τόν ἀφουγκράζονται, ἀκοῦνε τή φωνή του, συντρῶγουν μαζί. Αἰσθητή ἡ παρουσία, ἀλλά καί ὑπεραισθητή ἡ διάστασή του. Διαστατός, ἀλλά καί ἀδιάστατος, «οὐδαμόθεν χωριζόμενος, ἀλλά μένων ἀδιάστατος καί βοῶν τοῖς ἀγαπῶσι αὐτόν ἐγώ εἰμί μεθ' ὑμῶν». Ἡ Ἀνάσταση ὀρίζει ἔκτοτε τήν αἰώνια παρουσία τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου μας καί στό «νῦν», ἀλλά καί στό «αἰεί», ἐν μέσῳ τῶν ὅλων τῶν μαθητῶν Του πέρα ἀπό κάθε χρονικό προσδιορισμό, «ὡς ἐν μέσῳ τῶν Μαθητῶν σου παρεγένου, Σωτήρ, τήν εἰρήνην διδούς αὐτοῖς, ἐλθέ, καί μεθ' ἡμῶν...» (Εὐχή τραπέζης).

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ πόθος τοῦ κάθε πιστοῦ, καί ἀποτελεῖ καί τήν πρόσκληση πρὸς ὅλους μας νά προσπαθοῦμε νά βρισκόμαστε σέ διαρκή θέα τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου καί Θεοῦ μας.